

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

3 december 2003

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Etienne Van Vaerenbergh –

**houdende strafbepalingen voor overtredingen van de wetten op het gebruik van de talen
in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de wet van 30 juli 1963
houdende taalregeling in het onderwijs**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Guy Sols, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

387 (1999-2000)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

– Nr. 2 : Advies van de Raad van State

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Etienne Van Vaerenbergh	4
II. Bespreking	4
III. Stemming	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak op 13 februari 2001, 14 mei 2002 en 18 november 2003 het voorstel van decreet houdende strafbepalingen voor overtredingen van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Etienne Van Vaerenbergh

De heer *Etienne Van Vaerenbergh* verklaart dat het voorliggende voorstel van decreet, dat reeds voor de derde opeenvolgende legislatuur wordt ingediend, beoogt om strafbepalingen in te voeren in geval van inbreuken op het gebruik van de talen in bestuurszaken en in het onderwijs. Thans zijn in de taalwetgeving, die van openbare orde is, vooral administratieve sancties voorzien. Indien de administratieve of politieke overheid niet wil optreden, is de afdwingbaarheid bijgevolg nihil.

Aangezien de inbreuken op de taalwetgeving alleen maar worden bestraft met administratieve sancties, is het niet voor iedereen mogelijk om daartegen te reageren. Door strafmaatregelen in te schrijven, creëert men wel die mogelijkheid. Dat laatste is aangewezen, omdat de grondwetgever het begrip 'taalgebied' duidelijk tot grondwettelijke norm heeft verheven en omdat de taalwetgeving van openbare orde is, en dus afdwingbaar moet zijn voor iedereen. Wat kan men immers nog doen indien degene die sanctionerend moet optreden, dat niet doet? De benadeelde kan in dat geval alleen nog naar de Raad van State gaan, waar de procedures zeer lang aanslepen.

II. Bespreking

Mevrouw *Mieke Van Hecke* verklaart dat de voorgestelde maatregelen evenredig moeten zijn met het nagestreefde doel. Met het oog op de naleving van de taalwetgeving, kan men zowel bestuursmaatregelen nemen als andere maatregelen, zoals het administratief inhouden van subsidiëring, het niet homologeren van uitgereikte attesten en diploma's, het schorsen van directeurs van onderwijsinstellingen, en de nietigheid van gestelde handelingen. Dat zijn eigen instrumenten waarover men beschikt om de taalwetgeving af te dwingen.

Het penaliseren, dus het gebruiken van strafsancities, is een erkenning van de eigen zwakte, ingevolge het ontbreken van een eigen handhavingsbeleid. In dat geval is men afhankelijk van de inschatting van de strafbaarheid van een handeling en van de opportuniteit van een vervolging door het openbaar ministerie, dat een federale dienst is. In bepaalde gevallen is het inderdaad noodzakelijk om in strafsancities te voorzien, bijvoorbeeld inzake milieu en ruimtelijke ordening, maar in casu beantwoordt dat instrument niet meer aan de vereiste van evenredigheid. Bovendien is het alternatief even afschrikwekkend: een directeur van een onderwijsinstelling die riskeert dat zijn diploma's niet worden gehomologeerd of dat zijn subsidies worden ingetrokken, zal evengoed de regels naleven als wanneer men dreigt met een boete. In deze aan gelegenheid beschikt men dus wel degelijk over eigen handhavingsinstrumenten.

Voor mevrouw Van Hecke is het duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om die regeling te treffen. Voor haar is het een probleem van evenredigheid van doel en middelen: de bestaande handhavingsinstrumenten zijn opportuun en voldoende verstrekkend om de bestaande regelgeving af te dwingen.

De heer *Joris Van Hauthem* is het daar niet mee eens.

Volgens mevrouw *Mieke Van Hecke* grijpt men in Vlaanderen te snel naar strafbepalingen, terwijl men evengoed een eigen handhavingsbeleid met eigen maatregelen kan toepassen. Daarmee bepaalt men dan zijn eigen beleid en stelt men zijn eigen prioriteiten. Die afweging wordt te weinig gemaakt. Het is bijna een automatisme geworden om strafbepalingen op te nemen in decreten. Nochtans is een eigen handhavingsbeleid ook een manier van beleidsvoering: men beslist dan zelf wat prioritair is bij het handhaven, wat men streng of minder streng sanctioneert. Naar aanleiding van studiedagen en in wetenschappelijke artikelen vraagt men zich af waarom men altijd onmiddellijk naar strafmaatregelen grijpt, en stelt men voor om eerst te onderzoeken of er geen alternatieven zijn. Indien men altijd maar strafsancities opneemt, terwijl men eigenlijk op voorhand weet dat men ze nooit zal gebruiken, gaat men handelingen die namens de maatschappij moeten worden bestraft, banaliseren. Indien er alternatieve instrumenten zijn, is het beter om geen strafbepalingen te gebruiken.

III. Stemming

Het voorstel van decreet houdende strafbepalingen voor overtredingen van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs, wordt verworpen met 7 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding.

De verslaggever,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE   Norbert DE BATSELIER
